

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

С.В. Крижанівська

Л. В. Підзигун

О.М. Тітченко

ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

3 клас

Конспекти уроків

Посібник для вчителя

До підручника В.О. Науменко

НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
ТЕРНОПІЛЬ

УДК 371.32 : 78
ББК 74.268.53
К 55

Рецензенти:

Онишків З.М. — кандидат педагогічних наук, доцент
Походжай Н.Я. — вчитель вищої категорії, старший вчитель

Серію «Бібліотека вчителя» засновано 2007 р.

Крижанівська С.В.

К 55 Літературне читання : конспекти уроків : 3 клас : до підручника
В.О. Науменко / С.В. Крижанівська, Л.В. Подзігун, О.М. Тітченко. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. — 208 с. — (Бібліотека
вчителя).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-3956-7

У посібнику подано розгорнуті конспекти уроків з літературного читання, зміст яких відповідає навчальній програмі МОН України, Державному стандарту початкової загальної освіти та підручнику «Літературне читання. 3 клас» (автор В.О. Науменко).

У посібнику пропонуються зразки бесід, вправи на розвиток мовленнєвої діяльності, мовні розминки, ігри, різноманітні вправи та цікавий додатковий матеріал.

Для вчителів початкових класів і студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32 : 78

ББК 74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

КРИЖАНІВСЬКА Світлана Володимирівна
ПОДЗІГУН Людмила Василівна
ТІТЧЕНКО Ольга Михайлівна

ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

3 клас

Конспекти уроків

Посібник для вчителя

До підручника В.О. Науменко

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Оксана Базан*

Обкладинка *Аліни Воронкової*

Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 29.08.2014. Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 24,18. Умовн. фарбо-відб. 24,18.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-3956-7

© Навчальна книга — Богдан, 2014

3 КЛАС
Орієнтовне календарне планування
121 год
I семестр — 57 год (3 год на тиждень)
II семестр — 64 год (4 год на тиждень)

№ п/п	Зміст уроку		№ стор.	Дата
1.	Книга — маленьке віконце, та через нього весь світ видно.			
	3 народного джерела Світ народних казок			
2-3.	Розум силу переважить.	Казки про тварин. «Іжак та заєць».		
4.	Де сила не візьме, там розум допоможе.	«Лисиця та рак».		
5-6.	Світ чарівний і казковий.	Чарівні казки. «Про Оха-чудотвора» (<i>Скорочено</i>).		
7.	Урок позакласного читання.			
8.	Підсумок за темою.			
	Казки народів світу			
9.	І від маленького може бути велика користь.	«Сильний лев і маленьке мишеня» (<i>Болгарська казка</i>).		
10.	Дружба — велика сила.	«Як серед птахів виникла дружба» (<i>Бірманська казка</i>).		
11-12.	Добро добром згадують.	«Синя Свита Навиворіт Пошита» (<i>Білоруська казка</i>).		
13.	Урок позакласного читання.			
14-15.	Коли щось робиш — думай і про наслідки.	«Чарівний каптур» (<i>Японська казка</i>).		
16.	Підсумок за темою.			
	3 літературної скарбниці			
	Світ літературних казок			
17.	Кожен має свою мову.	Д. Бісет «Тигр і автор».		
18.	Урок позакласного читання.			
19-20.	Яку дружбу заведеш, таке й життя поведеш.	Я. і В. Грім «Бременські музиканти» (<i>Скорочено</i>).		
21-22-23.	Коли твір відкриває свої таємниці.	Г. К. Андерсен «Ромашка» (<i>Скорочено</i>).		
24.	Урок позакласного читання.			
25.	Чародійна сила гномів.	І. Жиленко «Вечір гномів».		
26-27.	Слово — не горобець, вилетить — не впіймаєш.	З. Топеліус «Казка про старого гнома» (<i>Скорочено</i>).		
28-29.	Хто міняє, той нічого не має.	О. Пушкін «Казка про рибака та рибку».		
30-31.	Казка в гості завітала.	П. Єршов «Горбоконики» (<i>Уривки</i>).		

32.	Урок позакласного читання.			
33.	Скільки сніг не лежатиме, а розтанути мусить.	К. Ушинський «Витівки старої зими».		
34.	Підсумок за темою.			
Казки українських письменників				
35.	Де живе казка.	Л. Письменна «Як зажурився веселий казкар».		
36.	Яке частування, таке й дякування.	І. Франко «Лисичка і Журавель».		
37-38.	Казка двері відчиняє.	Л. Українка «Казка про Оха-чудодія».		
39.	Урок позакласного читання.			
40.	Зрозумій, розкажи, фантазуй.	В. Сухомлинський «Дід Осінник».		
41.	Добре серце і лід розтопить.	В. Сухомлинський «Снігуроньчина пісня».		
42-43-44.	Коли твір відкриває свої таємниці.	О. Іваненко «Синичка» (Скорочено).		
45.	Не будь байдужим.	А. Качан «Крихта хліба». Л. Глібов «Хто вона?».		
46.	Підсумок за темою.			
47.	Урок позакласного читання.			
Легенди, байки, п'єси				
Легенди				
48-49.	Сила у любові та єдності.	І. Липа «Лада Прекрасна» (Скорочено).		
Байки				
50.	Праця годує, а лінь марнує.	Л. Глібов «Коник-стрибунець».		
51.	Мелодія природи.	Є. Горєва «Зелені коники в траві».		
П'єси				
52-53.	Дружба творить справжні чудеса.	Л. Мовчун «Горіхові принцеси» (Уривок).		
54.	Підсумок за темою.			
55.	Урок позакласного читання.			
Світ поезії				
Поетична майстерня				
56.	Дивосвіт природи.	П. Тичина «Пастелі» (Уривок).		
57.	Оживає все навколо.	В. Сосюра «Спокоєм повиті...».		
58.	Вогники веселих зірочок.	Н. Забіла «Зірочки».		
59.	Зустріч із Вечором.	М. Підгірянкa «Вечір іде».		

Дата

Клас

Додатковий матеріал

до уроку

УРОК 57

Тема. Оживає все навколо.

Матеріал до уроку. В. Сосюра «Спокоєм повиті...».

Мета. Ознайомити учнів з уособленням, порівнянням та епітетом як художніми засобами ліричного твору. Розвивати вміння порівнювати художні твори, добирати прикметники до іменників, доповнювати подані речення. Виховувати почуття краси.

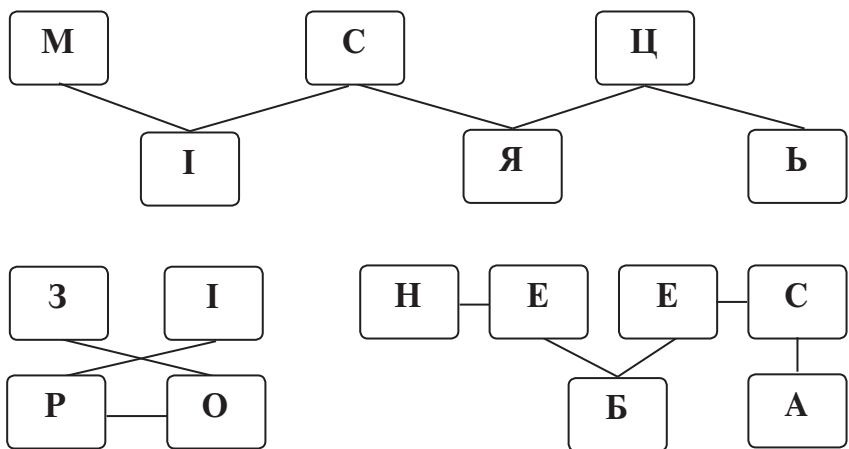
Обладнання. Схема «Лірика» та картки із назвами художніх засобів.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мовна розминка.

1. Гра «Пройди лабіринт — прочитай слова».

— У яку пору доби ви все це можете побачити?

— Використовуючи усі ці слова, складіть одне речення.

2. Логічна вправа «Утвори зі слів прислів'я».

Кому, тому, місяць, і, зорі, світить, усміхаються.

(Кому місяць світить, тому і зорі усміхаються.)

III. Повідомлення теми і мети уроку.

— Сьогодні на уроці ми будемо читати і про місяць, і про зорі, дізнаємося які художні засоби допомагають поетам відтворити свої почуття, а також читатимемо вірш Володимира Сосюри «Спокоєм повиті».

IV. Робота над віршем В. Сосюри «Спокоєм повиті...» .

1. Читання вірша вчителем.

— Яку пору доби описав поет?

— Чому ви так думаєте?

2. Словникова робота.

Сплять	повиті
заглядає	блакиті
шепоче	розкриті

— Доберіть антонім до слова *шепоче*.

— Пошепки скажіть своєму сусідові по парті вислів «мені подобається сидіти з тобою».

— Прочитайте слова у стовпчиках «луною» *(за вчителем)*.

— Прочитайте слова у стовпчиках *пошепки*.

3. Самостійне читання вірша (пошепки).

— Загляньте у вікно. Уявіть, що зараз вечір. Прочитайте вірш пошепки.

— Яким тоном — голосним чи тихим — треба читати цей вірш? Чому?

4. Вправлення у читанні вірша.

- а) Читання «ланцюжком» по 1 строфі;
- б) читання у парі (із сусідом по парті).

5. Ознайомлення з поняттям «уособлення».

1) Слово вчителя.

— Прочитайте слова у лівому стовпчику.

— Назвіть слова, за допомогою яких поет олюднює явища та предмети у вірші. Запишіть ці слова у правому стовпчику.

Вечір — ... (засвітив)

Ниви — ... (сплять)

Вітер — ... (шепоче)

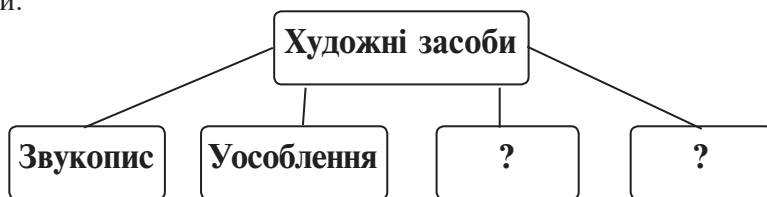
Вода — ... (спить)

Місяць — ... (заглядає)

— Такий прийом, коли поет олюднює природу, називають уособленням.

2) Робота зі схемою «Лірика» (див. урок 56).

— На минулому уроці ми говорили про те, що у ліричних творах використовуються художні засоби. Запишіть уособлення до нашої схеми.

6. Робота в парах.

— Пригадайте вірш П. Тичини «Пастелі». Порівняйте вірш П. Тичини та вірш В. Сосюри про вечір. Простежте, якими словами його описують різні автори. Доповніть подані речення.

За П. Тичиною

... підійшов вечір,
... зорі.

За В. Сосюрою

Вечір,
місяць ... у

7. Ознайомлення з порівнянням та епітетом.

— Прочитайте уривок твору, автором якого є Михайло Коцюбинський (с. 103).

— Яку пору доби описує автор?

— Доведіть, що описана в цьому уривку вечірня картина природи наповнена спокоєм.

— Знайдіть в тексті порівняння. Чому автор порівнює мошок із сіткою?

— Епітет — слово, що вказує на одну з ознак предмета, який називається.

— Доповніть схему «Лірика» ще двома видами художніх засобів — порівнянням та епітетом.

5. Вправи на розвиток швидкості читання.

1) Гра «Хто швидше?».

— Позмагайтеся, хто швидше знайде і прочитає абзац зі словами: «...забаглося шезнути саме тоді...», «...надворі стояла тепла, ясна погода...», «Нічого вони собі вигадали. Мама з татом підуть у кіно...».

2) Гра «Розвідники».

Порахуйте, скільки разів на с.171-172 зустрічаються слова Карлсон (1 варіант) і «Малий» (2 варіант).

— Які автор використала синоніми до слова «сказав»? (*Озвався, відповів, мовив, вигукнув, признався.*)

6. Читання діалогів частинами.

— Між ким відбувається розмова на початку? (*Родичами і Малим.*)

— З якою інтонацією слід читати слова батька і матері? (*З докором. Брата і сестри? (З насмішкою.)*)

— Відшукайте розмову між Бетан і Малим. Прочитайте.

— Про що просила Бетан у Малого?

— З якою інтонацією слід читати слова сестри? (*Улесливою, наказовою.*)

— З якою інтонацією слід читати слова Малого? (*Обуренно.*)

— Відшукайте уривок про Карлсона і Малого.

— З якою інтонацією слід читати слова Карлсона? (*Радісно, захоплено, впевнено, безжурно.*)

— Прослідкуйте, як змінюється настрій Малого. Які слова на це вказують? (*Від радісного до невпевненого.*)

— Яким тоном слід читати слова хлопчика?

7. Мовно-логічне завдання.

— Визначте риси характеру героїв казки.

спокійний

хвалькуватий

дотепний

Карлсон

слухняний

Малий

енергійний

фантазер

8. Робота над малюнком (с. 172).

— Розгляньте малюнок. Які ще ілюстрації ви можете запропонувати до прочитаного уривка?

— Як ви оцінюєте вигадку Карлсона?

— Які почуття вона у вас викликала?

9. Робота з зошитом (с. 50).

V. Підсумок уроку.

— Яке ваше враження від прочитаного?

— Коли при прочитанні казки вам було дуже весело?

— Кого було жаль?

Дата

УРОК 120

Клас

Тема. Підсумок за темою «Світ гумористичних творів».

Мета. Перевірити знання, вміння, навички учнів.

Додатковий матеріал

до уроку

I. Варіант 1.

1. Автором твору «Витівники» є...

- а) Г. Бойко;
- б) М. Носов;
- в) А. Ліндгрєн.

2. Твір «Малий і Карлсон, що живе на даху» — це...

- а) оповідання; б) вірш; в) казка.

3. У яку казку гралися Петрик і Валя?

- а) «Троє поросят». б) «Ріпка». в) «Рукавичка».

4. Що з описаного в оповіданні «Витівники» викликає сміх?

- а) У хатці було темно.
- в) Хтось схопив за ногу.
- в) Ми боялись, а під столом нікого.

5. Поясни значення словосполучень: «крутити носом», «кловати носом», «водити за ніс».

6. Слова «Стривайте, я щось вигадую! Найкращий у світі вигадник, що живе на даху» відносяться до твору...

- а) «Витівники»;
- б) «Малий і Карлсон, що живе на даху»;
- в) «Отакий у мене ніс».

Варіант 2

1. Автором твору «Отакий у мене ніс» є...

- а) Г. Бойко;
- б) М. Носов;
- в) А. Ліндгрєн.

2. Твір «Витівники» — це...

- а) оповідання; б) вірш; в) казка.

3. Хто завітав у гості до Малюка з казки «Малий і Карлсон»?

- а) Пелле. б) Бетан. в) Карлсон.

4. Що вигдав Карлсон?

- а) Сховатися під ковдрою.
- в) Пограти у хованки.
- в) Наїстися варення.

5. Поясни значення словосполучень: «зарубати собі на носі», «випустити з-під носа», «дерти вгору носа».

6. Слова

«Не горбатий, не кирпатий —
я звичайний маю ніс,
та мені він так багато
неприємностей приніс» з твору...

- а) «Малюк і Карлсон, що живе на даху»;
- б) «Витівники»;
- в) «Отакий у мене ніс».

II. Тематична робота 10 (зошит для тематичних робіт, с. 29-30).

УРОК 121

Урок позакласного читання